



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ludolphi, rectoris ecclesiae parochialis in Suchem, De
itinere terrae sanctae liber**

Ludolphus <Suchensis>

Stuttgart, 1851

XXVII. De Gaza et Azoto

urn:nbn:de:hbz:466:1-9333

ceni stipendiarii degunt in Acon, portum et civitatem custodientes, victum de bombyce et volucris quærentes. Nam tot perdices et columbæ in Acon reperiuntur, quod omnibus volatilibus huius patriæ in visu non est comparatio. Iidem stipendiarii Sarraceni specialem ad Alamannos habent delectationem, quos statim in eorum visu et gressu bene cognoscunt, et cum eis secrete bene bibunt vinum, quod tamen eis prohibitum est ex lege. Et sic dictum est, qualiter gloriosa civitas Acon per discordiam est deperdita, et ex tunc omnis terræ sanctæ gloria, regum et principum et aliorum dominorum in Cyprum est translata, ut prius audivistis.

XXVII. DE GAZA ET AZOTO.

Sed ut redeam ad propositum, de Acon proceditur et pervenitur in Gazam, quondam Philistinorum civitatem pulcherrimam, nunc quasi desertam, cuius portas ferreas Sampson confregit et in montem secum detulit. Sunt inter Acon et Gazam XXIII miliaria et cernuntur in itinere loca, quæ sequuntur. Sed antequam procedam ad alia, de civitatibus Philistinorum modicum enarrare propono. Huic civitati Gazæ circumiacet terra Palæstina, in qua quatuor maximæ civitates cernuntur stetisse, quæ tamen nunc ad parva casalia, id est parvas villas, sunt redactæ, exceptis duabus, scilicet Azoto² et Ghet. Et est sciendum, quod illa terra, quæ olim Philistæa dicebatur, nunc Palæstina vocatur, et illa civitas, quæ olim Azotus, nunc Arsuf vocatur, cuius nobilem dominam sæpius bene vidi. Et illa civitas, quæ olim Ghet dicebatur, nunc Scandalium³ vocatur, quod nomen Baldewinus rex Ierusalem sibi imposuit, dum eam ædificavit. Ex hac civitate Goliath fuit ortus, quem David interfecit, et multa alia de hac civitate leguntur mira. Ex hac civitate omnes civitates et villæ, castra ac omnia loca maritima pro parte, de quibus supra dixi, infra terram bene ad quatuor miliaria fuerunt et sunt deserta. Nam dum primo terra sancta, Suria et Acon fuerunt perditæ, Sarraceni omnia loca maritima, de quibus dixi, civitates, villas et castra putabant pacifice

1. Achaso *CF.* — 2. Scandulum *B.* Scandalum *CF.* Scandalium, *südlich von Tyrus, von Alexander dem großen angeblich erbaut, ist nicht dasselbe mit Geth. Vergl. Raumer, Palästina, S. 123.*

possidere, tunc habitatores Ghet, sive Scandalium, erant homines fortissimi et armis strenuissimi, et dicitur quod sit natura loci, quod ibidem nascantur homines præ aliis feroces. Iidem habitatores Ghet, licet numero essent pauci, vix mille, sunt nobiles et strenui, scientes totius terræ itinera et idiomata. Nam hinc inde pro stipendiis cum armis vagari consueverunt et mores et consuetudines Sarracenorum cognoverunt, scientes introitum terræ et exitum, et numquam pausantes, sed die noctuque, more Sarracenorum vestiti, subtus armati, incedebant et sine intermissione ibant et navigabant, et dum erant inter Sarracenos, ut mercatores Sarraceni, ibant, et cum eis civitates et villas ipsorum intrabant, comedebant et bibebant, et se paulatim congregaverunt, et, dum videbatur eis expedire, civitatem vel villam, in qua sic erant, ceperunt et combusserunt et Sarracenos interfecerunt vel vendiderunt. Et videntes Sarraceni, quod se de ipsis non poterant præcavere, relictis civitatibus et villis abierunt, sed tamen raro evaserunt, et sic omnia loca maritima, civitates et villæ et alia loca infra terram ad quatuor miliaria totaliter sunt vacua facta in præsentem diem. Audivi a veridicis hominibus, qui omnibus his interfuerunt, et adhuc est ibi publica vox et fama, quod ex prædictis habitatoribus Ghet Sarracenos talis ac tantus timor invasit, quod ad sex diætas mulieres infantes plorantes cum hoc nomine Scandalium obmutuerint. Etiam nullus alii in via ausus fuit obviare; nam præ habitatoribus Scandalium plene se non poterant præcavere. Sed ut redeam ad propositum, prope Acon est fluvius non magnus nomine Belen¹, arenam quasi vitream eiiciens, quæ ad longinquas partes deportatur. Item non longe ab Acon est alius fluvius, cuius ab una parte serpens, vel aliquid venenosum vivere non potest, sed ab alia parte bene, et expertum est, quod serpentes trans fluvium proiiciebantur et statim moriebantur.

XXVIII. DE MONTE CARMELI.

Item iuxta Acon a dextra ad tria miliaria non longe a mari est mons Carmeli, qui est planus et spatiosus et desuper pulcher-

1. Belon *B.* *Es ist der Belus, dessen Glasfabriken Plinius und Tacitus erwähnen.* Plin. H. N. XXXVI. 65. Tacit. Hist. V. 7.